

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2321

Vragen van de leden **Diederik van Dijk** en **Chris Stoffer** (beiden SGP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp over *het stopzetten van grootschalige voedselhulp in Ethiopië* (ingezonden 23 april 2025).

Antwoord van Minister **Klever** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 27 mei 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat de Verenigde Naties (VN)-voedselhulp aan 650.000 ondervoede vrouwen en kinderen in Ethiopië wordt stopgezet vanwege tekortschietende financiering?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u dit zeer zorgelijke bericht, dat zal leiden tot ernstig toenemende honger en ondervoeding in dit grote land?

Antwoord 2

Dit is inderdaad een zorgelijk bericht omdat 3,6 miljoen mensen in Ethiopië niet langer toegang hebben tot voedselhulp in de komende weken als er niet snel extra geld beschikbaar komt.

Vraag 3

Kunt u nader aanduiden welke concrete consequenties (omvang en impact) het stoppen van dit grote voedselprogramma zal hebben in dit kwetsbare land?

Antwoord 3

Het Wereldvoedselprogramma (WFP) van de VN heeft genoemde voedselhulp aan 650.000 ondervoede vrouwen en kinderen in Ethiopië inmiddels noodgedwongen stopgezet. In totaal zullen in de komende weken 3,6 miljoen

¹ Reformatorisch Dagblad, 22 april 2025, «VN-hulp 650.000 mensen Ethiopië wordt stopgezet door geldgebrek» (VN-hulp 650.000 mensen Ethiopië wordt stopgezet door geldgebrek)

mensen in Ethiopië toegang tot levensreddende voedselhulp verliezen, tenzij er op zeer korte termijn extra financiering gevonden wordt. De tekorten in financiering hebben er tevens toe geleid dat het WFP de voedselhulp voor een miljoen vluchtelingen in Ethiopië heeft moeten reduceren (tot 60% van rantsoen). De voedselhulp voor 800.000 intern ontheemden is teruggebracht (tot 80% van rantsoen). Vanaf juni heeft het WFP ook niet meer de middelen om vluchtelingen met cash transfers te ondersteunen, en in-kind voedselhulp staat eveneens onder druk als er geen nieuwe financiering wordt gevonden.

Vraag 4

In hoeverre heeft dit tevens impact op de fragiele vrede in Tigray en de humanitaire impact van de daar gevoerde oorlog? Hoe weegt u die gevolgen?

Antwoord 4

De tekorten als gevolg van het afschalen van levensreddende voedselhulp zullen impact hebben op de meest kwetsbaren in Ethiopië. De situatie in de Tigray-regio verdient daarbij bijzondere aandacht vanwege de gevolgen van de burgeroorlog in Noord-Ethiopië, die met name die regio trof. Spanningen in Tigray zijn nog altijd hoog, onder meer omdat er vele honderdduizenden intern ontheemden zijn, die door voortslepende politieke onenigheid niet naar huis kunnen.

Het is mogelijk dat stopzetten van hulp aan deze groep mensen de interne spanningen nog verder zal doen oplopen, en daarmee de vrede in Tigray verder onder druk zal komen te staan. De Nederlandse ambassade in Ethiopië monitort deze situatie nauwgezet en is betrokken bij gesprekken over de-escalatie, en het voorzien in de noden van de bevolking.

Vraag 5

Hoeveel geld is er precies tekort voor het betreffende voedselprogramma en wat is er nodig om de grootste consequenties op te vangen?

Antwoord 5

Het WFP gaf eerder aan dat voor de periode april – september 2.025 USD 222 miljoen nodig is voor levensreddende hulp aan de meest kwetsbare mensen in Ethiopië. Voor een aanzienlijk deel hiervan is nog geen dekking gevonden, vandaar dat WFP nu hulp prioriteert en reduceert.

Vraag 6

Welke mogelijkheden heeft Nederland om bij te dragen aan voortgang van dit grootschalige voedselprogramma? Bent u bereid om dit te verkennen en om daaraan zo mogelijk vanuit Nederland bij te dragen?

Antwoord 6

In 2025 draagt Nederland EUR 60 miljoen bij aan het WFP wereldwijd. Het is aan het WFP om te bepalen waar deze hulp het meest effectief kan worden ingezet, op basis van waar de noden het grootst zijn. Ook draagt Nederland EUR 9 miljoen bij aan het Humanitaire Fonds voor Ethiopië dat eigen prioriteiten kan stellen gebaseerd op acute noden.

Grote bezuinigingen op het Agency for International Development van de Verenigde Staten (USAID) hebben een enorme impact op humanitaire financiering wereldwijd. Dit betekent dat er door organisaties als WFP moeilijke keuzes gemaakt moeten worden, niet alleen in Ethiopië maar ook in andere humanitaire crises als Soedan, Jemen en de Democratische Republiek Congo. Nederland heeft het budget voor humanitaire hulp op peil weten te houden, maar het is voor Nederland onmogelijk om forse wereldwijde reducties in levensreddende hulp te compenseren.

Vraag 7 en 8

Welke mogelijkheden liggen er op Europees vlak om de ingrijpende consequenties van de tekortschietende financiering te verkleinen? Bent u bereid dit te verkennen?

Bent u bereid om contact te leggen met andere Europese landen om te bezien of en in hoeverre er een oplossing is te vinden voor deze financiële problemen met betrekking tot de meest basale levensbehoeften voor talloze

vrouwen en kinderen in Ethiopië? Zo ja, op welke wijze kunt u dit vormgeven en op welke termijn?

Antwoord 7 en 8

Door de flexibele manier van financieren kunnen Nederlandse bijdragen door de humanitaire organisaties meteen worden ingezet waar de noden het hoogst zijn, ook of juist wanneer andere bijdragen wegvallen. Daarnaast spreekt Nederland in allerlei verschillende fora, waaronder in EU-verband, met verschillende donorlanden en organisaties over de impact van het wegvallen van veel humanitaire financiering als gevolg van forse bezuinigingen op USAID. Daarbij wordt specifiek gekeken naar crises die voor humanitaire financiering grotendeels afhankelijk zijn van Amerikaanse fondsen. De problematiek in Ethiopië speelt evenzeer in andere landen waar basale, levensreddende hulp dreigt te worden gestaakt of al gestopt is. Fors minder financiering voor humanitaire hulp betekent dat er prioriteiten moeten worden gesteld en hervormingen nodig zijn, gericht op een efficiënter humanitaire hulpsysteem. De EU brengt inmiddels in kaart wat de gevolgen zijn van het wegvallen van onder andere Amerikaanse fondsen, en stelt een strategie op voor EU-actie. De EU-financiering voor Ethiopië is voor 2.025 EUR 46 miljoen.